

Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurencije

19.09.2017	
Prilog	Vrednost
Obr. GRSK	

Broj: 02 – 254/2
Podgorica, 15.09.2017. godine

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST**
n/r g-din. Darka Grgurovića, izvršnog direktora
Bulevar Džordža Vašingtona 56, kula C
81000 PODGORICA

PREDMET: Izjašnjenje i mišljenje na dostavljene nacрте *analiza relevantnih tržišta*

Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „AZZK“) je, 26.07.2017. godine dostavljen zahtjev Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: „AEKIP“) za komentare, mišljenja i sugestije na nacрте analiza sljedećih relevantnih tržišta, pripremljene od strane AEKIP-a, i to:

1. Veleprodajno tržište završavanja (terminacije) poziva u sopstvenoj telefonskoj mreži koji se pružaju na fiksnoj lokaciji;
2. Veleprodajno tržište završavanja (terminacije) poziva u sopstvenoj mobilnoj telefonskoj mreži;
3. a) Veleprodajni lokalni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji;
b) Veleprodajni centralni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište;
4. Veleprodajni visokokvalitetni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji.

Pravni osnov za davanje mišljenja AZZK, na navedene analize predstavljaju odredbe člana 19 Zakona o zaštiti konkurencije (*Službeni list Crne Gore, broj 44/2012*), kao i odredbe člana 65 Zakona o elektronskim komunikacijama (*Službeni list Crne Gore, broj 40/2013*) (u daljem tekstu: „ZEK“), kojim je propisano da AEKIP u saradnji sa organom nadležnim za zaštitu konkurencije određuje, prati i preispituje relevantne usluge i relevantna geografska tržišta u Crnoj Gori u sektoru usluga elektronskih komunikacija, kao i da shodno članu 66 ZEK-a, AEKIP sprovodi postupak određivanja relevantnog tržišta u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita konkurencije. Pored toga, nekadašnja Uprava za zaštitu konkurencije je sa AEKIP-om potpisala Sporazum o saradnji na području obezbjeđenja konkurencije i predupređenja štetnih efekata nedostatka konkurencije na tržištu usluga elektronskih komunikacija (u daljem tekstu: „Sporazum“).

Ovim putem ističemo da je Agencija u potpunosti saglasna, u okviru svojih nadležnosti, sa predloženim tekstem nacрте dostavljenih akata na komentare, mišljenja i sugestije, a za potrebe rada AEKIP u skladu sa ZEK-om.

Uvidom u dostavljene nacрте analiza, Agencija je utvrdila da je AEKIP u postupku analize navedenih tržišta vodio računa o primjeni evropskih direktiva na području elektronskih komunikacija, a koje su implementirane u crnogorsko zakonodavstvo kroz ZEK.

Istovremeno, AEKIP ističe da su Preporukom Evropske komisije o relevantnim tržištima u sektoru elektronskih komunikacija, koja podliježu *ex_ante* regulaciji (2014/710/EC), usvojenoj u skladu sa Direktivom Evropskog parlamenta i Evropskog savjeta o zajedničkom regulatornom okviru za elektronske komunikacione mreže i usluge, definisana sljedeća tržišta usluga, i to:

Ul. Svetlane Kane Radević br.3, 81000 Podgorica
TEL: (+382) 20 239 010; (+382) 20 239 024; FAX: (+382) 20 239 015
www.azzk.me

- 1) Veleprodajno tržište završavanja (terminacije) poziva u sopstvenoj telefonskoj mreži koji se pružaju na fiksnoj lokaciji;
- 2) Veleprodajno tržište završavanja (terminacije) poziva u mobilnoj telefonskoj mreži;
- 3) a) Veleprodajni lokalni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji;
b) Veleprodajni centralni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište;
- 4) Veleprodajni visokokvalitetni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji.

Tržišta obuhvaćena važećom Preporukom su relevantna tržišta koja su podložna *ex_ante* regulaciji, obzirom na činjenicu da su na istim istovremeno zadovoljeni svi uslovi iz Testa tri kriterijuma. Međutim, nacionalna regulatorna tijela imaju ovlaštenja sama da utvrde, imajući u vidu specifičnosti nacionalnih tržišta, da su pojedina tržišta van liste od četiri gore navedena relevantna tržišta, podložna *ex_ante* regulaciji, ali uz uslov da se dokaže da su na tim tržištima istovremeno zadovoljeni uslovi Testa tri kriterijuma.

Članom 11 ZEK-a utvrđene su, između ostalih, nadležnosti AEKIP-a da sprovodi analizu relevantnih tržišta, utvrđuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preduzima regulatorne mjere za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora.

Zakono o zaštiti konkurencije, upućuje da akti ili radnje kojima se vrši povreda konkurencije, i to: sporazume kojima se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija; zloupotrebe dominantnog položaja; koncentracije kojima se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija ili slobodan razvoj otvorene tržišne ekonomije, a naročito stvaranje, odnosno jačanje dominantnog položaja na tržištu.

Uzimajući u obzir činjenicu da je AEKIP utvrdio da određena gore navedena definisana tržišta nijesu dovoljno konkurentna, AEKIP će nametnuti određene mjere identifikovanom operatoru sa značajnom tržišnom snagom na određenom tržištu, sa čim je AZZK u potpunosti saglasna. Pri utvrđivanju nametnutih mjera/obaveza identifikovanom operatoru, AEKIP uzima u obzir i princip proporcionalnosti, pri čemu smatra da se isti može zadovoljiti ako se svakom operatoru sa značajnom tržišnom snagom odrede one regulatorne obaveze koje će najbolje ukloniti postojeće i potencijalne prepreke razvoju konkurencije. U skladu sa ciljem i duhom Sporazuma, AZZK očekuje da bude obaviještena u slučaju neispunjavanja nametnutih mjera/obaveza identifikovanog operatora sa značajnom tržišnom snagom, kako ne bi doslo do narušavanja konkurencije na definisanim tržištima. U smislu navedenog, a shodno čl. 28 Zakona o zaštiti konkurencije, ističemo da AZZK može pokrenuti postupak povrede konkurencije po službenoj dužnosti i kada na osnovu podnijetih inicijativa, informacija, dokumenata i drugih raspoloživih podataka, osnovano pretpostavi postojanje povrede konkurencije.

Pri definisanju relevantnih tržišta, AEKIP je pošla od osnovnih načela definisanja relevantnih tržišta koja se odnose se na analizu stepena supstitucije na strani tražnje, stepena supstitucije na strani ponude i analize potencijalnih konkurentskih pritisaka.

Zaključno, AEKIP je postupak analize predmetnih tržišta sproveo u skladu sa ZEK-om.

Ostajemo na raspolaganju za bilo koje dalje postupanje i podršku u procesu koji AEKIP sprovodi u skladu sa zakonskim ovlaštenjima u *ex ante* kontroli definisanih tržišta u skladu sa Zakonom.

S poštovanjem,

Obradili:
Samostalni savjetnici I:

Jovana Tošković

Momir Ćukić

DIREKTOR
Miodrag Vujović

